nieuws

Canvas-programma Panorama mengt zich in de 'melkstrijd'

nieuws

Melk is de inzet van een verhitte strijd tussen voor- en tegenstanders. Aan de ene kant heb je de reclame van zuivelfabrikanten en, in Vlaanderen dan, de generieke promotie door VLAM die gefinancierd wordt met sectorbijdragen. Aan de andere kant de tegenstanders – van dierenrechtenorganisaties tot zelfverklaarde gezondheidsgoeroes – die er niet om malen om aan melk de ergste kwalen toe te schrijven. Met het claimen van gezondheidsvoordelen is “de industrie” veel voorzichtiger. Zuivelbedrijven en marketingorganisaties zoeken bevestiging in wetenschappelijke studies, vinden die ook maar zouden selectief zijn in wat ze naar buiten brengen. Dat het bedrijfsleven wetenschappers aan zich bindt, wordt hen in het Canvas-programma Panorama aangewreven. De voedingsaanbeveling om dagelijks drie glazen van 150 ml halfvolle of magere melk te drinken, wordt in de uitzending niet tegengesproken.

14 DECEMBER 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:33

Lees meer over:
melkvee
marketing
consument
gezondheid

Melk is de inzet van een verhitte strijd tussen voor- en tegenstanders. Aan de ene kant heb je de reclame van zuivelfabrikanten en, in Vlaanderen dan, de generieke promotie door VLAM die gefinancierd wordt met sectorbijdragen. Aan de andere kant de tegenstanders – van dierenrechtenorganisaties tot zelfverklaarde gezondheidsgoeroes – die er niet om malen om aan melk de ergste kwalen toe te schrijven. Met het claimen van gezondheidsvoordelen is “de industrie” veel voorzichtiger. Zuivelbedrijven en marketingorganisaties zoeken bevestiging in wetenschappelijke studies, vinden die ook maar zouden selectief zijn in wat ze naar buiten brengen. Dat het bedrijfsleven wetenschappers aan zich bindt, wordt hen in het Canvas-programma Panorama aangewreven. De voedingsaanbeveling om dagelijks drie glazen van 150 ml halfvolle of magere melk te drinken, wordt in de uitzending niet tegengesproken.

In de jaren ’60 riep de Melkbrigade met als boegbeelden Nonkel Bob en Paula Semer de Vlaamse kinderen op om meer melk te drinken. Tegenwoordig zendt het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) tv-spotjes uit, bijvoorbeeld om duidelijk te maken dat melk van nature een goede bron is van calcium en melk hoort bij een gezonde levensstijl. Loodrecht daartegenover staan de hevige tegenstanders van melk. Een aantal onder hen slagen erin om duizenden boeken te verkopen door van voeding een zwart-wit verhaal te maken en mensen schijnbaar eenvoudige en door wetenschap ondersteunde adviezen te geven. Denk

bijvoorbeeld aan de bestseller ‘De voedselzandloper’. Toen het boek verscheen, verkondigde auteur Kris Verburgh op de openbare omroep dat melk het risico op prostaatkanker verdubbelt.
De discussie wordt dus in de publieke arena gevoerd, waar oneliners al snel een eigen leven gaan leiden. Om zich op een geloofwaardige manier te verweren tegen de anti-melkboodschappen van zelfverklaarde gezondheidsgoeroes enerzijds en van voorvechters van dierenrechten en vegetarisme anderzijds zoekt de zuivelindustrie steun bij wetenschappers. In Panorama wordt het voorbeeld gegeven van het Danone Instituut. De Franse zuivelreus, die ook in ons land melk ophaalt en verwerkt, heeft al in 18 landen zulke instituten opgericht om “wetenschappers, artsen en belangrijke persoonlijkheden uit de voedingswereld te verenigen”. Danone communiceert in alle openheid over de opdracht van het instituut: “Het bevorderen van de gezondheid met als belangrijkste doelstellingen het benadrukken van het belang van voeding, met een bijzondere aandacht voor zuivelproducten.” Wetenschappers die zetelen in het Danone Instituut doen dat overigens onbezoldigd. Danone vertrouwt er dan ook op dat zij kritisch hun eigen mening vormen op basis van alle beschikbare informatie. Panorama laat uitschijnen dat zij onmogelijk objectief kunnen zijn. Om dezelfde reden breekt voedingsdeskundige Patrick Mullie (VUB) het magazine Nutrinews af, een publicatie van voedingsinformatiecentrum NICE dat opgericht is in de schoot van marketingorganisatie VLAM. Nutrinews wordt gratis opgestuurd naar artsen, diëtisten en studenten. Studies die positief zijn over melk worden volgens Mullie hapklaar aangeboden aan de lezer terwijl je er nooit onderzoeken ziet verschijnen die wijzen op mogelijke gezondheidsnadelen van een hoge zuivelconsumptie. De juistheid van de informatie die door NICE verspreid wordt, is volgens VLAM-woordvoerster Liliane Driesen geverifieerd en goedgekeurd door een externe wetenschappelijke adviesraad. Daarom ook is NICE in zijn woordkeuze zo zorgvuldig en worden zoveel reserves ingebouwd, om geen afbreuk te doen aan de wetenschappelijke correctheid van de communicatie onder NICE-logo. Bij kijkers zal volgende uitspraak van presentator Tim Verheyden blijven hangen: “De melkindustrie zit tot in de haarvaten van de wetenschap.” De reportage lokte in ieder geval veel reactie uit op sociale media. Voor- en tegenstanders van melk komen opnieuw tegenover elkaar te staan op Twitter terwijl VIGeZ, het Vlaams expertisecentrum voor gezondheidspromotie rust probeert te brengen in de discussie. Volgens VIGeZ blijft de huidige aanbeveling inzake zuivelconsumptie overeind. Dat wil zeggen elke dag drie tot vier glazen melk drinken dan wel afgeleide melkproducten of met calcium verrijkte sojadrinks consumeren en maximaal één tot twee sneden kaas. Dat volstaat om onze calciumbehoefte in te vullen. De voorkeur gaat uit naar halfvolle of magere melk en zuivelproducten. In de praktijk is ruim driekwart van de geconsumeerde melk halfvolle of magere melk maar drinkt een Belg nauwelijks de helft van de dagelijks aanbevolen hoeveelheid.
Zolang er geen wetenschappelijke consensus is die zegt dat de huidige aanbeveling voor melk de gezondheid negatief beïnvloedt, is het volgens VIGeZ niet nodig melk uit het voedingspatroon te schrappen. Aangezien nu eens melk en dan weer brood of aardappelen met alle zonden van Israël overladen worden, poneert het expertisecentrum dit als een algemeen advies: “Eén of enkele studies die iets anders beweren dan tot dan toe werd aangenomen, is onvoldoende bewijskracht om het roer radicaal om te gooien en de aanbevelingen op bevolkingsniveau te veranderen.”
Herbekijk de uitzending op Panorama.

Bron: Panorama / eigen verslaggeving

Beeld: VLAM

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |